

СЪВЕТ ЗА ЕЛЕКТРОННИ МЕДИИ

ПРОТОКОЛ

№ 49

от заседание, състояло се на 13.07.2006 г.

ПРИСЪСТВАЛИ: доц. д-р Лилия Райчева, акад. Людмил Стайков, доц. д-р Маргарита Пешева, Мария Стефанова, Милен Вълков, д-р Райна Николова, Райчо Райков Стефан Димитров.

ОТСЪСТВАЛИ: проф. Марко Семов (по уважителни причини), Милен Вълков (поради заболяване).

ДНЕВЕН РЕД:

1. Обсъждане на прехода от аналогово към цифрово наземно телевизионно радиоразпръскване.
 - Писмо от КРС.
2. Предложение от доц. д-р Лилия Райчева за обсъждане на проект от проф. Емил Владков за цифрово наземно радио-телевизионно разпръскване.
3. Приемане на коригирания от БНТ списък на събития с важно национално значение за 2006 г.
4. Съобщение от КГОМ в НС за провеждане на заседание на 13.07.2006г.
5. Докладна записка от Михаил Бързанов относно абонаментно поддържане на “Автоматизирана система за мониторинг”.

Начало на заседанието 11,00 часа, водено от Райчо Райков, председател на СЕМ, протоколист Михаела Йоргова.

Райчо Райков откри заседанието и предложи за обсъждане дневния ред. Информира Съвета, че е постъпила жалба от АББРО чрез СЕМ до ВАС против решение на СЕМ относно приетите критерии за оценяване на конкурсните документи на кандидатите за лицензии за осъществяване на радио- или телевизионна дейност. Смята, че една жалба не означава непременно отмяната на едно решение, но признава, че има три основания в нея, по отношение на които Съветът не би издържал при каквато и да е защита. Преди да продължи обсъждането на жалбата, предлага тя да бъде разгледана като **т. 1а – Запознаване и обсъждане на постъпилата жалба от АББРО срещу решение на СЕМ от 29.06.2006 г. за критерии за провеждане на конкурсните процедури – оценка на книгата по тях.**

По отношение на т. 1 – не вижда какво Съветът би могъл да обсъжда; по-скоро – става въпрос за обсъждане на общата позиция на СЕМ, изразена ясно на срещата на СЕМ с КРС след обяд, и особено на срещата в Комисията по гражданско общество и медии в НС по-късно следобед. Райчо Райков направи предложение т. 2 от дневния ред – обсъждане на проекта на проф. Владков за цифрово наземно радио-телевизионно разпръскване, да бъде обсъдена на следващото заседание, заедно със становището на проф. Добри Добрев по същия въпрос.

Райна Николова е внесла само за информация предложението за промяна на ЗРТ (прието на заседанието на РГ в МК).

СЕМ прие предложението и **гласува с шест гласа “за” дневния ред на заседанието.** (Стефан Димитров не присъства при приемането на дневния ред.

Мария Стефанова помоли да бъде освободена от заседанието в 11,45 часа поради пътуване до Велико Търново (в командировка).

ПО ТОЧКА “ПЪРВА”:

Райчо Райков обяви обсъждането на първата извънредна точка – жалбата от АББРО, като помоли съветниците в обсъждането да се водят от правни аргументи, а не то да протича бързо.

По предложение на доц. д-р Лилия Райчева първи ще се изкажат съветниците с юридическо образование.

Райна Николова, обратно на председателя, е на мнение, че има достатъчно аргументи, които ще коментира с г-жа Петрова до понеделник (когато изтича тридневния срок, в който ще трябва да се препрати преписката с възражения от страна на СЕМ). На първо място д-р Николова постави въпроса относно активната легитимация на АББРО да обжалва решението на СЕМ (коментирала е с г-жа Петрова относно становищата, които имат пак общ нормативен характер при обжалването на подобни текстове); СЕМ може да прецени дали и доколко в случаите, в които Съветът може да приеме, че става въпрос за такъв общ нормативен акт – да бъдат обсъдени аргументите за спиране на производството. На второ място, по отношение на методиката за оценяване на предложенията – методиката за оценяване на предложенията е самостоятелна и отделна част от конкурсните книжа. С методиката на оценяване кандидатите ще бъдат запознати, когато получат конкурсните книжа. В този смисъл – правото им на защита в рамките на конкурса не би било накърнено. По тази линия – поставеният от АББРО въпрос за липсата на приложена методика за оценяване на предложенията е аргумент, който би могъл да се обори с контрааргумента, че предстои създаването на такава методика, която ще е неразделна част от конкурсната документация. “Неяснотата на формулировките на критериите за оценка създават неяснота за формирането на общия брой точки, въз основа на които ще се извърши класирането” (на стр. 3 от жалбата – завършващ текст след т. 1.2) – начинът на формиране на относителната тежест на всеки от критериите също попада в рамките на тази методика. По т. 1.3 от жалбата: “Смесване на критериите и противоречие с текстовете на чл. 116а, ал. 3, т. 6 от ЗРТ във връзка с § 1, т. 29 от ДРЗРТ” – д-р Николова е коментирала с доц. Пешева, че АББРО могат да оспорват критериите на СЕМ, но Съветът ще представи становището на АББРО по отношение на техните искания (какви критерии са искали да залегнат в решението на СЕМ) - подготвени на база на предходния закон и предните критерии, приети от НСРТ, като не са се опирали на сегашната нормативна уредба и на практиката. По отношение на т. 2.: “Неспазване на установената форма”, т. 2.1. “Липса на мотиви” – д-р Николова счита, че това е елемент (подготвителен акт) за окончателното провеждане на конкурсите, т.е. ако се разглежда една конкурсна процедура от нейното стартиране (от момента, в който е подадено искането за проверка на честотния спектър) – от този момент е започнала процедурата и тя завършва с момента на класирането и избора на кандидатите (по подобие на протокола или решението, с което се установяват правила за жребия в СЕМ, т.е. този акт има подготвителен характер, а не самостоятелно значение, което да е повод за обжалване). С оглед неспазването на установената форма и липсата на приети конкурсни книжа – следва в тази посока да бъдат аргументите (те са в полза на СЕМ – би следвало да се отхвърли така обжалваното решение на Съвета). Обстоятелството, че става въпрос за един подготвителен акт, какъвто представляват критериите за една конкурсна процедура, не би следвало Съдът да спре изпълнението на конкурсната процедура, защото: спирайки решението за критериите, означава, че съдът ще спре развитието на самата административна процедура, за да установява и да изследва дали има някакъв порок – било в рамките на процеса, докдето е достигнал СЕМ – нещо, което съдът би следвало да направи във финалната фаза (в която вече има окончателно решение от

страна на СЕМ – има класиране; има пряк и непосредствен правен интерес за обжалването на едно или на друго решения, където да се постави въпроса за критериите). (За пример: предишните конкурси не са обжалвани, когато НСРТ е правил класирането, както и не са обжалвани, когато ДКД е правил класирането, а са обжалвани решенията на МС, с което Комисията по чл. 45 от Закона за далекосъобщенията е взимала решение – по повод на което е направено изследването и връщането назад в конкурсната процедура, за да се установи цялата конкурсна процедура - доколко и как е протекла и, за да се констатира, че някъде има порок, като става въпрос за окончателния акт. Между другото, конкурсната процедура, която е административна процедура, е низ от множество производства. За да се разбере дали тя е протекла правилно, следва да приключи нейното развитие, независимо по какъв начин – може някой да сезира в самото начало наличието на порок, но не би следвало съдът да предприеме действия в този ранен етап. Ако съдът откликне на жалбата от АББРО, това означава, че предварително се решава един въпрос, от който могат да произтекат негативни правни последици за лица, които са заинтересовани от провеждането на конкурсите, които не виждат порок в критериите, което пък означава, че ако има отмяна на критериите на СЕМ, заинтересовани лица от провеждането на конкурсните процедури да заведат иски по Закона за отговорността на държавата, причинена от държавните служители (ако съдът реши да вземе решение, което по определен начин би затруднило конкурсната процедура. Д-р Николова се съмнява, че съдът на този ранен етап на конкурса би се намесил в конкурсната процедура – дори, защото в този момент се накърнява независимостта на регулаторния орган, което д-р Николова смята, че трябва да залегне във възражението на СЕМ. Не може друга институция да се намесва в рамките на административно производство, което се извършва от независим орган преди то да е приключило – това производство ще приключи през м. декември съобразно плановете на СЕМ. От тази гледна точка жалбата е написана по образец – с оглед на това как се пише жалба, но д-р Николова смята, че СЕМ ще съумее да намери достатъчно аргументи.

Райчо Райков разсъждава по-иначе. Предварително се извинява, че вероятно ще обърка колегите си неюристи, но той застъпва точно противоположното становище. Както и д-р Николова, и той е направил предварителен анализ (нито тя нито г-н Райков са имали време да консултират и със законите). Прочел е нееднократно жалбата, но тя изисква много по-сериозен анализ и търсене на практика в съда и пр. (както е отбелязала и д-р Николова). Относно активната легитимация на АББРО смята, че тя е въвн от съмнение. По отношение на понятието “активна легитимация”, отбеляза, че в случая се касае дали те имат правен интерес да обжалват решението на СЕМ. Според г-н Райков въвн от съмнение е, че имат право – всеки има право. В случая правният интерес се обосновава по простия начин – отделните членове на асоциацията имат намерение да участват в бъдещите конкурси. Искат обаче, да бъдат проведени при ясна процедура и ясно определени критерии – с относителната им тежест и т.н., т.е. АББРО има правен интерес. Убеждението на Райчо Райков е, че съдът ще приеме тази теза, т.е. няма да отхвърли иска, като приеме, че АББРО няма активна легитимация, т.е. няма пряк и непосредствен правен интерес да обжалва решението на СЕМ. На второ място, г-н Райков отбеляза, че е водил подобно дело в качеството си на адвокат и не може да се приеме отмяната или приемане на спиране на предварително изпълнение на един акт на един административен орган, какъвто е СЕМ, че е намеса в независимостта на независимия орган. СЕМ издава два вида административни актове: единият от тях е този с общ характер, а другите са индивидуални административни актове. Разликата между тях е, че първият засяга права и интереси или създава права или задължения за неограничен кръг лица, т.е., какъвто е конкретният случай. Другият е, когато създава

права или задължения или накърнява такива на отделно лице, като тогава е налице индивидуален случай. Става въпрос за общ административен акт. Райчо Райков внесе пояснение за причината, поради която приема, че СЕМ трудно би могъл да защити тезата, че това е част от една конкурсна процедура, че би могло да не бъде обжалвано, защото няма самостоятелно правно значение. Мисленето на г-н Райков е в две посоки – като юрист (доколко Съветът е уязвим и как може да се защити). В случая, мисли, че съдът безспорно ще приеме, че става дума за един административен акт от общ характер. Той е обжалваем в определен срок и по определен начин, указан в ЗРТ – всички актове на СЕМ, всички решения на СЕМ се обжалват пред ВАС. По-нататък, обръщайки се към д-р Николова, отбеляза, че съдиите на различните инстанции, издавайки своите съдебни решения или определения, не могат да бъдат обект на обжалване на техните решения по реда на специалния Закон за отговорността на държавата. В случая не се касае, за нещо, което не е предвидено в закона.

Райна Николова реагира по направеното изказване по следния начин: дали в своето изказване се е опитала да изтъкне аргументи в полза на защитата на Съвета, за да бъдат те оборвани от председателя? Остава с впечатлението, че независимо че не е била съгласна с начина и с някои от критериите по програмния проект, се е съобразила с решението на СЕМ и в случая търси аргументи, които да бъдат в защита на Съвета, с което подчертава институционалното си поведение, а не поведението, което се опитва да разколебае по някакъв начин защитата на Съвета. Пита дали са прави анализ на нейното изказване? Би искала да чуе личните аргументи на председателя – защо той смята да заеме такава позиция, която ѝ звучи твърде пораженческа. Припомни, че при приемането на критериите тя и доц. Пешева са имали различна позиция от мнозинството от колегите, заели позицията по начина за оформянето на критериите. В момента двете не показват по никакъв начин, че са настроени пораженчески, както и не се дистанцират от позицията на Съвета. Д-р Николова помоли колегите, които имат лична позиция, да я изкажат, но да не се прави разбор на нейното изказване. Отново помоли Председателя да изрази личното мнение, а не разбор на изказването ѝ.

Райчо Райков, обръщайки се към д-р Николова, отбеляза, че по-голям е смисълът да се направи анализ на слабите страни.

Маргарита Пешева, като се извини на Председателя, че го прекъсва, го попита защо на последното заседание, след близо два месеца обсъждания, след поне десетина докладни от няколко члена на СЕМ, когато Съветът финално е приемал критериите, той, в качеството си на юрист, не е разсъждавал върху проекта за критерии, който СЕМ е приел, къде тези критерии от правна гледна точка могат да бъдат атакувани. Припомни, че тя и д-р Николова са се въздържали тъкмо поради първия аргумент – за смесването на критерии.

Райчо Райков е казал при приемането на критериите, че не с всичко е съгласен, но ще гласува, тъй като тези критерии най-сетне трябва да бъдат приети. Сигурен е, че в случая Съветът трябва да разсъждава в две посоки. Приема чудесното изказване на д-р Николова за това как Съветът може да бъде защитен, а той намира много по-голям смисъл трезво и разумно СЕМ да разгледа и да реши (всеки да изкаже своята позиция). По отношение на въпроса на Маргарита Пешева отговори, че сега прави това изказване, защото сега е постъпила жалбата. Не е очаквал, че АББРО ще обжалва. Убеждението му е било, че това е част от процедура, но тъй като са извадени от конкурсните книжа, смята, че критериите трябва да са в книгата. Не може обаче, съдът да бъде обвинен в това, че нарушава автономността и оперативната самостоятелност да взема решения СЕМ. При положение, че всяко решение на СЕМ се обжалва, това а priori изключва тази теза. По отношение на това дали съдът може да спре процедурата, смята, че отговорът е не: Законът за административно производство и бъдещия АПК посочват, че

всяко административно решение с общ или индивидуален характер първо се обжалва пред органа, който го е издал (в случая – СЕМ). В момента Съветът би могъл да вземе две решения – да си оттегли решението (да го преработи) и тогава жалбата на АББРО отпада; СЕМ може да приеме, че ще отиде в съда и съдът ще реши кой е прав. И в двата случая има и положителни и отрицателни страни. Ако съдът реши да спре предварителното изпълнение, той не спира процедурата. Райчо Райков отбеляза още, че не може да не приеме за вярно твърдението и това, което АББРО навежда като аргумент – видно от диспозитива на обжалваното решение - това навежда на мисълта, като мотиви, че съдът ще го приеме за общ административен акт. Оттам АББРО навеждат в жалбата си на извода: “Тъй като този акт има самостоятелно правно значение, той не е част от конкретна конкурсна процедура”. Г-н Райков отбеляза няколко пункта, с които категорично не е съгласен и е готов да опонира и в съдебната зала. По т. 1.1.

(“Твърдим, че са определени бланкетно. Към тях липсва приложена методика за оценяване на предложенията”) – смята, че това не е аргумент, но приема за сериозен аргумент “Липса на посочване на начина на формиране на относителната тежест на всеки критерий”. Опасява се, че това е слабата позиция на СЕМ. По отношение на т. 1.3 (Смесване на критерии и противоречие с текстовете на чл. 116а, ал. 3, т. 6 от ЗРТ във вр. с |§ 1 , т. 29 от ДР ЗРТ) също трудно Съветът би могъл да защити. “Липсата на мотиви, неспазване на установената форма” - не приема този аргумент и не счита, че това е достатъчно и самостоятелно основание за отмяна на решението на СЕМ. Не приема и мотивите в жалбата, че конкретно е следвало СЕМ да посочи срещите и с кои неправителствени организации – това е известно на всички и е доказуемо (с протоколите от съвместни срещи и заседания). Не приема и твърдението на АББРО през жалбата им, че СЕМ не е спазил чл. 11, ал. 1 и ал. 2 от ЗАП. Тъй като интересът към конкурсите е много голям и той е по-скоро икономически интерес от старите и от бъдещите оператори, затруднява председателят да каже дали съдът би приел или не би приел особеното искане – спиране на предварителното изпълнение. По-скоро смята, че съдът би отишъл към предварително спиране и в мотивите си би казал, че спирайки го, той не спира процеса на лицензиране, като каже също, че СЕМ има достатъчно време и основания да изработи и приеме ново решение с критериите за оценка на кандидатите, в които по-ясно, по-прозрачно, по-отчетливо да бъде изразено волята на органа как ще оценява, каква тежест дава на отделните критерии. Накрая г-н Райков декларира, че той не е пораженец и не понася пораженски настроения и иска да внесе разум в обсъждането. Убеден е, че трябва да се направи сериозен анализ на жалбата на АББРО. Би могъл да бъде по-конкретен и по-защитим в тезите си след консултации, които ще направи.

Мария Стефанова отбеляза следното: необходимо е било СЕМ да се запознае с жалбата; необходимо е било съветниците да изслушат колегите Райна Николова и Райчо Райков, които като юристи, имат по-различен поглед от останалите. Оттук нататък предлага до понеделник (17.07.2006 г.) двамата колеги да направят съответните консултации и отдел “Правен” в СЕМ да информира Съвета как точно ще защитава СЕМ в съда. Личният план на Мария Стефанова до провеждането на конкурсите е следният, който е и план на Съвета, и от него СЕМ е изпълнил няколко точки, част от които са критериите: До обявяването на конкурсите СЕМ трябва да подготви конкурсните книжа, които съдържат 4 основни изисквания по закон – за темповете на развитие или обслужване, изисквания за опазване на околната среда, изисквания за качество, изисквания, свързани с творчески, финансови, технически възможности. Следващата стъпка в плана на СЕМ са методическите указания, които трябва да бъдат разработени; следва – начин на формиране на оценката, критериите, график и срокове на провеждане на конкурсите, определяне на комисиите, заседания на комисиите,

доклад на комисиите, гласуванията в СЕМ, обявяването на резултатите. След като СЕМ изпълни всички точки от този план, ще може да си отдъхне, ако обаче пише в своите решения за победителите т.нар. предварително изпълнение. Не е юрист и вероятно лаишки ще прозвучи изказването ѝ, но повод ѝ дава жалбата на АББРО. Спомня си добре изказването на Председателя, че критериите не могат да бъдат обжалвани, но това вече е факт. Мария Стефанова отново повтори предложението си юристите от отдел “Правен” да помислят как може да се впише това предварително изпълнение в решението за победителите в конкурсите. Обяснение: ако някой реши да обжалва, че даден оператор е спечелил, записаното в решението предварително решение не спира съдебното производство. Предлага отдел “Правен” да посъветва СЕМ дали е възможно и как да бъде вписано това предварително изпълнение.

Райна Николова информира Съвета, че от предния ден е влязъл в сила Административно-процесуалния кодекс – начинът на издаване на актовете и това означава, че вече не е по реда на Закона за административното производство – чл. 16, т.е. това, за което говори Мария Стефанова (етап, който ще предстои пред Съвета да го решава през м декември). СЕМ трябва да вземе предвид обаче действащия административно процесуален кодекс.

Маргарита Пешева също направи изказване по отношение на жалбата на АББРО. Във връзка с изказаната хипотеза от Председателя, че СЕМ има две възможности за евентуални действия (едната – СЕМ да отмени решението си за критериите, за да спре съдебното производство; другата възможност е Съветът да препрати жалбата в съда и да започне съдебното производство. Счита, че СЕМ трябва да обсъди тези две възможности, но на заседанието в понеделник (17.07.2006 г.). Според доц. Пешева най-сериозната част от жалбата е свързана със смесването на критериите – т.1.3. от жалбата. Поради това смесване на критериите тя лично се е въздържала, когато Съветът ги е приемал, но това не означава, че СЕМ не бива да търси защитни аргументи - достатъчно сериозни и убедителни. Тези две възможности, формулирани от Райчо Райков трябва да бъдат обсъдени в понеделник.

Това, че е направил по-критичен анализ, не означава, че позицията му е пораженческа, заяви **Райчо Райков**. Той запозна Съвета с проведения разговор с Валентин Хараламбов от КРС, който е споделил с него, че КРС вървят в посока на това да си отменят всички решения, т.е. да препланират честотите по възможно най-бърз начин. Казал е още, че ще направят всичко възможно, заделайки честотите за цифровото разпространение, да посочат всички останали – за аналогова телевизия, за които Съветът да обявява конкурси. Ползва случая да отбележи (вече е споделил това с акад. Стайков), че най-доброто, което Съветът е постигнал през изтеклата седмица, е, че е поставил въпроса точно където му е мястото – пред политическия орган НС.

С този преход Съветът пристъпи към обсъждане на т. 1 от дневния ред.

ПО ТОЧКА “ПЪРВА”:

Мария Стефанова направи предложение (с оглед на факта, че поради пътуването си в командировка до Велико Търново няма да присъства след обяд на срещата в НС) Председателят да постави въпроса: когато СЕМ ще лицензира, какъв срок на лицензиите е подходящ на постави. В СЕМ са водени разговори, че за аналогово разпространение не може да се постави срок 15 години и е говорено за срок от 5 години. Не знае обаче дали това е добре и как би се отразило това на провеждането на конкурсите. Определянето на 5-годишен срок следва да се обоснове пред кандидатите, като тяхно право е да преценят дали е възможно да си възвърнат някои инвестиции в

този срок. Смята, че това е същинската регулация. Може и да преценят, че в този срок ще закупуват техника и ще участват в разпределението на дигиталните честоти и т.н.

Райчо Райков сподели и поиска мнение от Съвета по отношение на въпроса, който смята да постави: преди да се постави въпроса за цифровизация, трябва да се реши операторите на мултиплексни честоти дали могат да създават и свои програми или ще бъдат само оператори на мултиплексни честоти.

По отношение на 5-годишния срок на лицензията за аналогова телевизия **Стефан Димитров** постави въпроса дали оператор, на който изтича този срок на лицензията и поради цифровизацията “остава на улицата”, би имал правото да ползва този канал, да го цифровизира и да получи още 5 примерно телевизии?

Райна Николова поясни, че такъв оператор се явява отново на конкурс, тъй като разликата между аналоговото и цифровото излъчване е, че при аналоговото кандидатът участва с една програма за една честота. Затова лицензирането е обвързано. Затова водещ е художественият критерий (СЕМ, а не КРС), а при цифровото лицензиране – принципът е такъв, че на базата на конкурс кандидатът трябва да има и програмни критерии и програма, лицензирана от СЕМ. По отношение на мултиплекс се провежда търг и този, който добие правото да го изгражда (да го създава), той има правото да качи 5 програми и се договаря с тези, които имат програмни лицензии, на търговски принцип относно заплащането, за да бъдат качени.

В Европа разделят далекосъобщителният и мултиплексният оператор. Д-р Николова допълни още, че наливайки средства от търговете, държавата така намира средства, за да може да финансира цифровизацията за устройствата, т.е. използва част от средствата, за да може частният сектор да се включи в цифровизацията.

Маргарита Пешева допълни, че в резултат на договореното в Женева в България ще има 67 мултиплексни оператори и 67, които ще осъществяват далекосъобщителната дейност на мултиплекса. Всеки един от мултиплексните оператори ще има право да оперира 5 канала за пренос на данни (интернет, видеотекст, телефония и т.н.). Дали мултиплексните оператори ще получат правото да изграждат мултиплекси на основата на търг, това законодателят ще реши. Предлага СЕМ да реши каква позиция ще заеме в Комисията по гражданско общество и медии в НС. Предлага СЕМ да напише текст от около 1 ½ страници, като Съветът влезе в Комисията с ясна позиция, която да раздаде на членовете, както и на КРС. Позицията трябва да е твърда, каквато е била и при срещата с КРС, на която Съветът ясно е заявил, че КРС трябва да поеме отговорността и, че тази отговорност се споделя. Предлага СЕМ да обмисли какво да включва текста.

Според **Стефан Димитров** на следобедната среща в НС СЕМ трябва да обясни, че КРС е поставила Съвета в ситуация, при която СЕМ няма избор. Предлага това да бъде коректно и дипломатично обяснено. Припомни казаното предния ден от КРС на срещата, че са извадили на масата честотите и са ги подали, след което е имало среща, на която България е получила повече от очакваното и това, което са подали на СЕМ, вече е невалидно. СЕМ обаче, работейки върху това, което КРС е подала, е стигнал до този етап. До 30.06.2006 г. СЕМ е следвало да обяви конкурси и е направил това на 29 юни. Оттам нататък, КРС е изнесла въпроса на по-високо ниво – МС, Президент и т.н. Съветът трябва да обясни до каква степен е бил зависим от КРС.

С реплика **Маргарита Пешева** отбеляза по повод казаното на проведената предния ден в КРС среща, че след договореното в Женева е възникнала необходимостта от ревизия на вече предоставените на СЕМ честоти, че не отговаря на истината. Смята, че КРС е допуснала професионална грешка, която трябва ясно да се формулира, защото не трябва КРС да вмениява за вина, че СЕМ лицензира съгласно действащия закон. СЕМ трябва ясно да каже на медийната комисия, че това е стриктно спазване на закона.

Трябва да е ясно, че от 2002 г. има работна група по цифровизацията. Приканва към определяне на ясната форма, за да се каже, че СЕМ стриктно следва закона и Стратегията. Маргарита Пешева предложи следните пунктове, по които трябва да се изложи позицията на СЕМ:

1. СЕМ стриктно изпълнява ЗРТ и Стратегията – затова е обявил 22 радиоконкурса и затова е обявил 5 тв конкурса;
2. СЕМ се грижи за обществения интерес и затова е отложил с 10 дни, за да влезе във връзка с БНТ и да прецени какви са аргументите на БНТ – технологични, финансови, програмни и т.н. (Сподели, че е разговаряла с г-жа Пърмова, която е изразила мнението на УС на БНТ, че това е жест на уважение от страна на регулаторния орган към обществения оператор, като оценява това, че е добре за професионалните контакти с БНТ).
3. Да има пункт за това какво отношение ще вземе Комисията по гражданско общество и медии към писмото на КРС, което е разпратено до най-висшите инстанции и, в което открито се призовава да се преустанови лицензирането;
4. Да се каже, че СЕМ няма друг ход, освен да спазва закона.
5. СЕМ следва да се движи на своите правомощия от гледище на закона.
6. Да се каже, че КРС е трябвало да направят това още, когато са изпратили отговорите за над стоте свободни телевизионни честоти (като точно се провери броя), както и тогава е трябвало да изпратят своето становище и да кажат, че дават целия честотен спектър, като е следвало да посочат, че ако СЕМ го раздаде на 100 %, ще затрудни прехода към цифровизация и той ще стане шоков, а не плавен, т.е., да стане ясно, че първата грешна стъпка е направила КРС.

С реплика към доц. Пешева **Райчо Райков** отбеляза, че Съветът ще сбърка, ако каже следните три неща: че СЕМ стриктно изпълнява закона – трябва да се каже, че СЕМ изпълнява закона според възможностите и капацитета на Съвета; второ – няма грешка в действията на КРС (те също са спазвали закона);

Мария Стефанова предлага две неща: позицията на Съвета пред Комисията по далекосъобщения и Комисията по гражданско общество и медии в НС следва да бъде твърда и да не е нападателна; второ – предлага позицията да се състои от следните три точки: първо – въвеждащ текст, че СЕМ отчита темповете на цифровизация във връзка с предстоящата и сегашната цифровизация в Европа и т.н. Смята, че позицията на Съвета трябва да започне тъкмо оттам. Виждането на СЕМ е, че цифровизацията е наложителна и СЕМ участва и ще участва в програмата за цифровизация на целия медиен пазар; втората точка – СЕМ твърдо изпълнява ЗРТ. Във връзка с това СЕМ е изпратил запитвания до КРС (като се запише точния брой) и е получил съответно отговори. След това е обявил 22 конкурси за радио- и 9 за телевизионна дейност в следните градове; третата точка в позицията на СЕМ, която смята, че също трябва да бъде кратка, е, че СЕМ очаква от КРС да си преразгледат решенията за честотите, за да може да продължи работата в режим на обвързана компетентност, както повелява ЗРТ. Последва обсъждане дали СЕМ трябва да има и резервен вариант на позиция, в случай че КРС си отмени всички свои решения. **Райчо Райков** е на мнение, че ако КРС са отменили решенията си, СЕМ няма предмет на конкурса.

Мария Стефанова е предложила позицията на СЕМ да бъде твърда и ненападателна именно поради факта, че СЕМ не знае какво ще гласят решенията на КРС. Съветът смее да очаква и се надява, че КРС ще си преразгледа решенията и нищо излишно няма в това изречение. Съветът твърдо заявява, че иска да продължи да работи в режим на обвързано лицензиране.

Лилия Райчева разшири разговора и проекта за текст в писмен вид. Преди да изложи предложението си за структуриране на писмото отбеляза две неща, направили й

впечатление от проведения предния ден в КРС разговор. КРС няма логичен отговор на това, защо, когато СЕМ е отправял запитвания и въз основа на тези запитвания и направил сложна организация, за да отговорят за спектъра, те не са предвидили тази дейност. В този смисъл КРС няма логичен отговор. Второ нещо – това, което КРС предлага, е едно предложение, което не е аргументирано и е без срок, т.е. КРС предлага да се направи национална програма, което по същество е стопиране на лицензирането. Освен това, може да има прекрасна национална програма, но може да няма средства (въпреки чл. 105, който предстои да се приеме), да се построи този мултиплекс, който да разпространява въпросните програми. Това още повече ще отдалечи въвеждането на цифровата телевизия и ще ограничи допускането на нови играчи до пазара. Другото, което КРС въобще не е споменала и което Лилия Райчева смята за нечестна постъпка спрямо потребителите и спрямо зрителите е, че когато говорят за шоково преминаване, това е от чисто технологична гледна точка, като смятат, че срещу тях няма живи човешки същества, които би трябвало да бъдат натоварени. Би следвало открито да пояснят, че шоковото преминаване от аналогова към цифрова мрежа предполага, че една част от хората, които нямат пари да си закупят конвертори или телевизори, ще останат без телевизия. В този смисъл някой трябва да поеме този ангажимент – било КРС или държавата. Затова предложението на Лилия Райчева е позицията на СЕМ да бъде по-разширена и да започне от важността на аудиовизуалния сектор и това, че нормалното развитие на този сектор е стопирано за 4 години от спряното лицензиране, което е затруднило нормалното му функциониране. Вследствие на намесата на европейските институции и, за да се улесни присъединяването на България към ЕС най-сетне Стратегията е гласувана от НС, като още при нейното обсъждане Съветът е заявил своята позиция, че е необходима нова стратегия, която да визира развитието на сектора в цифровизацията. Вследствие на тази приета Стратегия и вследствие на това, че Глава 20 “Култура и аудиовизия” е една от 4-те безпроблемни глави и в изпълнение на ЗРТ СЕМ е предприел всички мерки и процедури, за да започне лицензирането. След това да се запише текста, предложен от изказалите се преди нея колеги и да се напише, че СЕМ е провел срещи с АББРО, АБТО, с КРС; представял е в Албена своите позиции, изслушвал е изказани различни мнения, в резултат на което е взел своите решения за откриване на радиоконкурси в градовете, в които досега не са провеждани конкурси, и второ – за телевизионните конкурси. Лилия Райчева смята за важно да се запише, че държавата, съзнавайки важността за развитието на аудиовизуалния сектор е приела със заповед на Министъра на културата да се сформира работна група през м. март, т.г., която да изработи стратегия, която обаче е свикана три месеца след създаването си, докато в същото време протичат всичките тези процеси за лицензиране, конференцията в Женева и т.н. По отношение на работната група, който текст предлага да залегне в писмото, следва да се определи представителността и параметрите на нейната работа. Накрая предложението следва да завършва, ако СЕМ приеме, че тъй като процесът е тръгнал и държавата е в изпълнение на почти ангажименти (за отпушване на лицензирането с оглед на осигуряване на медиен плурализъм и т.н.) предложението на СЕМ е, че могат да бъдат направени усилия на различни нива, в които настоящият процес на лицензиране да върви успоредно с мерките, които се взимат на различни равнища, за цифровизацията. В този смисъл, СЕМ деликатно да каже, че Съветът държи на своята позиция за тези конкурси, които е пуснал, т.е., че не иска да прави крачка назад.

Людмил Стайков отбеляза, че 4 години е бил спрял процеса на лицензирането и се иска да бъде спряно за още до 5 години, т.е. общо за 9 години. Това е първото нещо, което констатира и това ясно трябва да се посочи. Второ – на срещата в КРС е чул, че има неясноти във връзка с броя и честотите, които държат военните и които ще бъдат

освободени през следващите години (което зависи от различните организации, с които България общува). На срещата е зададен два въпроса, но не е получил ясни отговори или пък неговата компетентност не позволява да ги дешифрира. Първият – защо Женева е станала причина за коренни промени на всички досегашни становища на КРС и защо именно след Женева са последвали писмата и всички останали действия до различните институции, при положение, че това, което се е случило в Женева е било известно много време преди това. Вторият въпрос – няколко страни в Европа имат раздадени всички аналогови честоти без нито една резервна за цифрови и дали тези страни преминават към цифровизация, и понеже отговорът е бил положителен, е последвал въпрос как става това. Приема, че всички честоти са раздадени и България се намира в ситуацията на Финландия, Швеция, Италия и др. В България един проблем се решава, когато се създаде този проблем в цялата му острота и драстичност и нито един проблем не се решава, когато се омекотява – той се отлага. Не се решава един хаос със създаване на още по-голям хаос, заяви акад. Стайков. Забелязал е “първата светлинка в тунела” на срещата предния ден, когато Съветът най-после е излязъл с категорично решение, което е съобщено и чуто и то е било различно от това да се поема заедно отговорност. Тръгне ли по биографията на този проблем, Людмил Стайков ще започне още в началото на тяхното изказване извинение, че е извършено нещо нередно – появяването на ръководителите на двете институции по телевизиите и обявяването на различни декларации, които не са били добре премислени (имат се предвид изказванията на Георги Александров и на Райчо Райков по национални телевизиции). Започнали са с извинения, че проблемът се е изнесъл публично преди да бъде обсъждан професионално в съответните звена. Людмил Стайков припомни, че явяването на Райчо Райков е било след появата на Георги Александров, т.е. тук вече е признато, че е направена една грешка с избързване да се анонсира сред заинтересованите лица от лицензирането, които притежават огромно програмно време и множество канали, за да създават обществено настроение. Всичко това е накарало акад. Стайков да бъде толкова определен в становището си, за да не действа един хаос върху друг хаос, СЕМ ще обяви за лицензиране всички честоти, които са предоставени, защото законът налага това да се направи. Тази категорична позиция, която не може да се променя непрекъснато, е върху която СЕМ следва да стъпи. Оттук вече има цяла система от институции, които могат да решат проблема и са компетентни за това. Оттук нататък всеки трябва да поеме своите конституционни задължения и СЕМ не следва да поема върху плещите си ангажменти, които други имат да свършат. След като има компетентни хора, които доказват каква катастрофа ще стане, ако се спази закона, от това следват последствия, които не рефлектират към СЕМ.

Накрая **Райчо Райков** отбеляза, че е съгласен с казаното от акад. Стайков, че не трябва да се търсят никакви грешки и да не се анализира поведението на колегите от КРС. Смята, че едно разширено становище би разпиляло позицията по една тема. Темата е какво прави СЕМ и какво смята да прави в ситуацията, че КРС не си отмени, а само препоръчва. Цялата предистория или както се е изразил акад. Стайков “биографията на проблема”, би разпиляло позицията на СЕМ. Когато тя е кратка, съдържана, твърда и едновременно – непадателна, смята, че е по-добрата позиция. Не вижда различия в позицията освен в подхода на поднасянето ѝ. Приема предложението позицията да се напише във вид на писмо. Поставя въпроса дали Съветът да не подготви и втори вариант – в случай, че КРС си отмени решенията. Тогава, техните отменени решения лишават СЕМ от предмета на лицензирането.

Райна Николова предложи председателят, който смята, че трябва да канализира позицията на СЕМ, да каже в момента, в който стане дума за националната програма, че Съветът иска срокове и да се посочат параметрите от страна на КРС и отговорните

лица. Това да е извън писмото и да бъде относно: предмет, срокове и кои институции ще поемат отговорността. Това, което СЕМ може да каже на КРС, е, че участието на Съвета в цифровизацията е в посочване на необходимостта от правенето на одит на пазара, като част от предмета и съдържанието на тази национална програма.

Лилия Райчева предложи изложението на СЕМ да приключва със следния текст: СЕМ е убеден, че трябва да бъде изработена национална програма или стратегия, по подобие на другите страни в Европа, за развитието на аудиовизуалния сектор, като бъдат очертани с ясно представителство страните и да бъдат разпределени задачите или отговорностите.

Мария Стефанова припомни предложението си тази точка за цифровизацията да бъде на първа позиция, тъй като според нея това е “ябълката на раздора”. Накрая следва да се завърши с очакванията.

Следвайки “устойчиво поведение”, както предложи **Мария Стефанова**, СЕМ се обедини около предложението за писмо, което Лилия Райчева и Маргарита Пешева се оттеглиха да подготвят. Пълният текст на писмото следва по-долу:

**ДО Г-Н ГЕОРГИ ПЪРВАНОВ
ПРЕЗИДЕНТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

**ДО Г-Н ГЕОРГИ ПИРИНСКИ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА 40-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ**

**ДО Г-Н СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ
МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

**КОПИЕ:
ДО Г-Н ИВО АТАНАСОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО ГРАЖДАНСКО ОБЩЕСТВО И МЕДИИ
НА НС**

**ДО ПРОФ. ЙОРДАН МИРЧЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО ТРАСПОРТ И СЪОБЩЕНИЯ НА НС**

**ДО Г-Н ГЕОРГИ АЛЕКСАНДРОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ЗА РЕГУЛИРАНЕ НА СЪОБЩЕНИЯТА**

УВАЖАЕМИ ГОСПОДА,

Аудиовизуалният сектор, телекомуникациите и информационните технологии са сред най-динамично развиващите се области в световен мащаб. В условията на цифровизация днес голямо значение получават нормативната уредба, регулацията, бизнесмоделите, производството и потреблението на аудиовизуални услуги.

В България лицензирането на нови радио- и телевизионни оператори бе задържано за повече от четири години. Отговаряйки на изискванията за присъединяване към Европейския съюз, Народното събрание прие на 14. 10. 2005 г. изработената през 2002 г. от СЕМ и КРС Стратегия за развитие на радио- и

телевизионната дейност чрез наземно радиоразпръскване. С това се създадоха предпоставки за развитие на радио- и телевизионната среда чрез обявяване на конкурси при наличния аналогов радиочестотен спектър. Така в Мониторинговия доклад на ЕК бе отчетено, че преговорната глава 20 – “Култура и аудиовизия” е една от четирите безпроблемни в предприєдинителния процес.

Още при обсъждането на актуализираната Стратегия в Комисията по гражданско общество и медии през септември 2005 г. СЕМ ясно изрази позицията си, че е необходимо да се изработи Национална програма за развитие на аудиовизуалния сектор в България в условията на цифровизация.

В изпълнение на Закона за радиото и телевизията и приетата от НС Стратегия в началото на 2006г. СЕМ започна процеса на лицензиране на нови радио- и телевизионни програми и във връзка с това осъществи следните действия:

- поръча представителни социологически изследвания за динамиката на радио- и телевизионната аудитория за периода 2003-2006 г. на агенциите TNS/BBSS и Market Test;
- изработи, прие, представи пред медийната общност и публикува на Интернет страницата си доклад на тема: “Развитие на радио- и телевизионната дейност в Република България (2001-2006 г.);
- осъществи серия от срещи с професионални сдружения и организации от неправителствения сектор (АБРО, АБТО и др.);
- отправи запитване, получи предложения от АБТО и АБРО, обсъди с представители на медийната общност (на Медийни събития “Златния чадър” в Албена’2006) и прие Критерии за оценяване на кандидатите за лицензии;
- прие и обработи постъпилите над 800 искания за обявяване на конкурси за нови радио- и телевизионни програми (493 - за радио и 378 – за телевизия);
- отправи запитвания към КРС и получи утвърдителен отговор за наличен радиочестотен ресурс за 194 радио- и за 110 телевизионни честоти. В отговора на КРС бе обявена липса за 38 радиочестоти и за 11 телевизионни честоти, вкл. и в национален обхват;
- реши да обяви конкурси за всички свободни аналогови радио- и телевизионни честоти, обявени от КРС;
- взе решения за обявяване на 22 конкурса за лицензиране на нови радио оператори в градовете Ямбол, Ловеч, Монтана и Габрово, където до този момент не са били провеждани конкурси;
- взе решения за обявяване на 5 конкурса за лицензиране на нови телевизионни оператори във Варна и Пловдив;
- реши да обяви 4 конкурса за лицензиране на нови телевизионни оператори в София (след получаване на отговор от БНТ във връзка с отправеното от нея запитване за наличието на свободна телевизионна честота за град София);
- инициира след оповестяването на цифровия честотен план от Регионалното споразумение Женева’2006 срещи с КРС, както и днешната среща с Комисията по гражданско общество и медии на НС, Комисията по транспорт и съобщения на НС, Комисията за регулиране на съобщенията и Работната група към

Министерството на културата за изработване на Национална стратегия на аудиовизуалния сектор в България.

Уважаеми госпожи и господа,

Във връзка с препоръката в Доклада от партньорската проверка в областта на аудиовизуалното законодателство и в изпълнение на мярка 564 от Плана за действие за 2006 г. и за изпълнение на ангажиментите, поети в процеса на преговори за присъединяване към Европейския съюз (приет с протоколно решение по т. 31 от Протокол № 51 от заседание на МС на 1. XII. 2005 г.) със заповед на Министъра на културата (РД 09-111/21.03. 2006 г.) е сформирана Междуведомствена експертна работна група със задача “разработване на Национална стратегия за развитие на аудиовизуалния сектор в България, вкл. с оглед изработване на концепция за switchover”, която да бъде предоставена до 20. XII. 2006 г. Първото заседание на тази Междуведомствена експертна работна група бе проведено на 27. VI. 2006 г.

Съветът за електронни медии е убеден, че е наложително изработването на такава Стратегия при координираните усилия и ясните ангажименти на законодателно и регулаторно равнище, с отчитане възможностите на индустрията и защитата на конституционните права на аудиторията от информация. За тази цел са нужни:

- поправки в нормативната уредба, отнасящи се до лицензирането на бъдещите цифрови мултиплекси (за далекосъщителна и за програмна дейност);
- институционално и финансово осигурен одит на медийния пазар;
- ясни инвестиционни ангажименти (дали от държавата или от частна инициатива) за осигуряване функционирането на бъдещите цифрови мултиплекси и приемането на цифровите програми по наземен път;
- ясна комуникационна политика, отнасяща се до действията по въвеждането на цифровото наземно разпространение в България.

Съветът за електронни медии изпълнява задълженията си по ЗРТ в областта на лицензирането на нови радио- и телевизионни програми и е готов да участва в създаването на Национална стратегия за развитие на аудиовизуалния сектор в България.

Райчо Райков

Председател на СЕМ

Поради напредналото време и уговорените в КРС и в Комисията по гражданско общество и медии в НС срещи (съотв. – от 15,30 и от 16,30 часа) СЕМ отложи обсъждането на останалите точки от дневния ред за следващото заседание на 17.07.2006 г. – понеделник.

Приложени документи към Протокол № 49:

1. Жалба от АББРО против Решение на СЕМ относно приетите критерии за оценяване на конкурсните документи с вх. № 013-517/12.07.2006 г.
2. Писмо от КРС относно осъществяване на плавен преход от аналогово към цифрово наземно телевизионно радиоразпръскване с вх. № 013-39-7/11.07.2006 г.
3. Проект на писмо до КГОМ, КТС на НС, КРС, РГ към МК за изработване на Национална стратегия на аудиовизуалния сектор в България (мярка 564).

ЧЛЕНОВЕ НА СЕМ:

Лилия Райчева		Людмил Стайков	
Маргарита Пешева	Мария Стефанова
Марко Семов	Милен Вълков
	отсъства	
Райна Николова	Стефан Димитров
Райчо Райков			
Председател			
на СЕМ			